

بوی بهشت

شمارگانی از مطالب و مقالات و یادداشت‌های پراکنده

آیت‌الله دکتر سید محمد تقی حکیم

انتشارات فرهنگ کاوش ۱ ۹ ۳۰

سرشناسه : حکیم، محمدتقی، ۱۳۰۵ -
عنوان و نام پدیدآور : بوی بهشت: شمارگانی از مطالب
و مقالات و یادداشتهای پراکنده /
سیدمحمدتقی حکیم.

مشخصات نشر : تهران : فرهنگ کاوش، ۱۳۹۰.
مشخصات ظاهری : ۲۵۰ ص.؛ مصور، جدول.
شابک : ۸۰۰۰۰ ریال : ۹۷۸-۶۰۰-۶۹۶۵-۰۰۰-۰
وضعیت فهرست نویسی : فیسبا
یادداشت : کتابنامه: ص. ۲۴۴-۲۵۰؛ همچنین به صورت
زیرنویس.

رده بندی کنگره: PIR ۸۰۲۲ / ک ۹۳۳ پ ۱۳۹۱۹
رده بندی دیویی: ۸ / ۶۲
شماره کتابشناسی ملی: ۳۰۵۹۴۳۴

موسسه فرهنگی، انتشاراتی فرهنگ کاوش

F A R H A N G K A V O S H

CULTURAL & PUBLICATIONAL INSTITUTE

بوی بهشت

شمارگانی از مطالب و مقالات و یادداشتهای پراکنده

| آیت الله دکتر سیدمحمدتقی حکیم |

طراح جلد و صفحات آغازین: بهزاد باشو

حروفنگاری و صفحه آرایی: فرهنگ کاوش

لیتوگرافی: مهرشاد

چاپ و صحافی: عصر انتظار

چاپ اول: هزار و سیصد و نود و یک

شمارگان: هزار و دویست نسخه

شابک: ۹۷۸ - ۶۰۰ - ۶۹۶۵ - ۰۰۰ - ۰

قیمت: ۸۰۰۰۰ ریال

کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر متعلق به مؤلف و انتشارات

فرهنگ کاوش بوده و هر گونه استفاده از آن به هر شکل بدون

اجازه کتبی مؤلف یا ناشر ممنوع و قابل پیگرد قانونی است.

© کلیه حقوق برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

۹	پیش درآمد
۱۱	پیش گفتار
۱۵	بخش اول: داستان‌ها
۱۶	دور از وطن
۲۲	ماحر شکیا
۲۴	دعای مستجاب
۲۶	به باد همسر عزیز
۲۸	علی (ع) کیست؟
۳۰	بوی بهشت
۳۲	دیدار عمو
۳۶	پیغمبر خدا و خانه خدا
۳۹	عروس دانشمند
۴۱	گم‌شده
۴۳	بلبل گرفتار
۴۶	خانه‌ای در بهشت
۴۸	قضاوت به حق
۵۴	معرفی
۵۸	گل پژمرده
۶۰	مأموریت محمد (ص)
۶۵	بخش دوم = گشت و گذار
۶۷	شهر نفت
۶۷	قرارداد نفت
۶۸	پالایشگاه آبادان
۶۹	عمران و آبادی
۷۰	پیمانکاران
۷۱	یکی از پیمانکاران
۷۲	استخراج نفت

۷۲	گاز و گوگرد.....
۷۳	لوله کشی نفت.....
۷۳	سر مسجد.....
۷۵	دریای بیروت.....
۷۷	شهر وصال.....
۷۹	زنو.....
۸۳	بخش سوم: مقالات ادبی.....
۸۵	راز و نیاز.....
۸۷	خدایا.....
۸۸	درس طبیعت.....
۹۰	گل ها.....
۹۲	آب.....
۹۴	آب کارون.....
۹۶	برف.....
۹۸	خورشید.....
۹۹	غروب آفتاب.....
۱۰۱	ای ماه تابان.....
۱۰۲	شب تار.....
۱۰۴	خزان.....
۱۰۵	نامه فرزند.....
۱۰۶	به سان پرندهای.....
۱۰۸	ای جوانی.....
۱۱۰	ای کبوتران زیبا!.....
۱۱۳	بخش چهارم: یادى از گذشتگان.....
۱۱۶	وادی خاموشان.....
۱۱۸	نعمت خدا.....
۱۲۰	به سوى دانش.....
۱۲۲	عارف نامدار سید صدرالدین کاشف.....
۱۲۸	پدرم.....
۱۳۲	ای مادر.....
۱۳۵	به جای مادر.....
۱۳۷	خاموش شد.....
۱۳۹	دیده فرو بست.....
۱۴۱	درس های عملی یا وظیفه روحانی.....
۱۴۷	بخش پنجم: مقالات اجتماعی و انتقادی.....
۱۴۹	پرهیزگاران را بشناسید.....
۱۵۱	خبر ندارند.....
۱۵۲	راهی به سوى تحقق واقعیات.....

۱۵۴	زاهد دنیاپرست
۱۵۶	بخواهید یا نخواهید
۱۵۹	خلافکاران
۱۶۰	لذت زندگی
۱۶۳	آدم‌های منفی باف
۱۶۶	آدم متعادل
۱۶۸	به یاد گذشته و آینده
۱۷۰	قربانی
۱۷۲	سالار شهیدان
۱۷۵	تظاهر
۱۷۷	امید
۱۷۸	سپاسگزار
۱۷۹	چه عیبی دارد؟
۱۸۱	حاجیان
۱۸۳	انیس التجار
۱۸۴	کم‌فروشی
۱۸۶	کار شیطان است
۱۸۷	از سرمایه می‌خورم
۱۸۸	در زیر سقف
۱۸۹	عزیز و گرانبها
۱۹۱	در این عصر
۱۹۷	وظیفه ما
۲۰۳	زندگی زناشویی و وظائف زن و شوهر
۲۰۶	پیوند زناشویی
۲۰۷	شرط موفقیت
۲۰۸	میدان زندگی
۲۰۹	وظائف زوجین
۲۱۰	نصیحت و آخرین سخن
۲۱۲	گنج‌های ناشناخته در شرق
۲۱۴	منابع
۲۱۷	ضمیمه‌ها

پیش درآمد

استاد ناماور و عزیز و دانشمند حضرت آیت الله دکتر سید محمد تقی حکیم، از افتخارات دو نظام علمی حوزه و دانشگاه است. من نجف زاده بیش از ۲۵ سال است که به نگاه و لطف و عنایتش مترنم و همواره مشاور و همنشین و دوست آن عزیز. و نیز از نخستین کسانی هستم که آثار استاد را می خوانم و با استاد درباره کارهایش رایزنی ها دارم.

حضرت آیت الله حکیم، سرشار از ویژگی های اخلاقی، دینی و علمی است. مراتب فضل و فروتنی و دانش و ملکات اخلاقی ایشان بر کسی پوشیده نیست. فروتنی ایشان هم خود جهانی از گفتنی ها را پیش روی آدمی می گشاید. سادگی سرشارشان آدمی را به شرمناکی می کشاند و مهربانی هایشان نیز به اوج می برد. کلاس های درسشان در حوزه و دانشگاه همیشه آموزش علم بود و اخلاق و جهانی از گفتنی باید شاگردش باشی تا بدانی که حضرت آیت الله چه حرف هایی را برای گفتن دارد.

من در دانشگاه بارها شاهد آن بوده ام که حضرت آیت الله، دانشگاه را هم تبدیل به مسجد و فضای دینی کرده اند. دانشجویان گاه مشکلات و مسائل خصوصی شان را هم نزدشان برده و از ایشان چاره جویی می نموده اند. خانه و کتابخانه شان هم محمل و مأمنی برای مردم بوده و هست. خانواده حضرت آیت الله در نیاوران هم مثل حضرتشان در

خدمت مردم بوده‌اند. اصلاً آقا، زندگی‌شان وقف مردم است. و براستی مصداق والای شعر سعدی هستند که آن بزرگمرد فرمود:

عبادت بجز خدمت خلق نیست

به تسبیح و سجاده و دلق نیست

من همراه شاهد حضور مردم از صبح علی‌الطلوع تا نیمه شب در کتابخانه و خانه آقا هستم. آقا از دیدن مردم عشق می‌ورزد. از عقد جوان‌ها گرفته تا استخاره تلفنی و شنیدن درد دل مردم و مشکلات بیماری و درمان رده‌ها حرف و حدیث دیگر.

اما، حضرت آیت‌الله غیر از چندین مقاله و کتاب، این بار چند کتاب را هم برای چاپ به «فرهنگ کاوش» سپرده که این کمترین هم، ویراستار و خواننده آثارشان هستیم.

روانی، زیبایی گفتار و استواری زبان و بیان و پیام و نکات علمی و اخلاقی و دینی از مختصات آثارشان است که این آثار برای مردم و نسل امروز و فردا به یادگار می‌ماند.

پس در واقع سهمی ارزشمند از نثر روحانیت معاصر به آثار حضرت آیت‌الله حکیم اختصاص دارد. درباره آثار این مرد بزرگ گفتنی‌ها بی‌شمارست. داوری را به خود مردم وامی‌نهم و آنچه را که گفته‌ام در واقع «حرفی است از هزاران کاندید عبارت آمد».

امیدوارم که حضرت آیت‌الله حکیم سال‌های سال زنده بماند و تندرست و باز هم ما از افاضاتشان بهره‌مند شویم. یا حق.

دکتر محمدباقر نجف‌زاده بارفروش

زمستان ۱۳۹۱ خورشیدی

پیش‌گفتار

کتابی که از نظر خوانندگان عزیز می‌گذرد، مقالاتی پراکنده، نوشته‌هایی کهنه و نو و یادداشت‌هایی از دور و نزدیک را در بر دارد که یادگاری از عهد شور و شوق و پرداخته زمان آرامش خیال نویسنده است. زمانی که مرغ تیزپرواز اندیشه با خاطری آسوده و با حال و هوای ویژه دوران فراغت، به پرواز درمی‌آید و هنوز مسیری مشخص و جهتی از پیش تعیین شده در پیش رو ندارد، ناآگاهانه و احیاناً با اندکی آگاهی به سویی خوانده می‌شود و یا در میان تاریکی‌های حیرت، او را بارقه‌ای ضعیف به سویی می‌کشاند.

به هر حال در این مقالات - هر چه باشند - ساخته‌ای هستند که سازنده آنها همانند دیگر سازندگان دوست دارد از کج عزت بیرون آیند و در معرض دید و مطالعه و قضاوت قرار گیرند.

بدین مناسبت آنها را در دست نشر سپرده و ظاهر و باطن، آنها را به خوانندگان ارجمند تقدیم می‌دارد: «تایار که را خواهد و میلس به که باشد». امیدوارم بیسندید.

گفتنی است که این مقالات از سال ۱۳۲۴ هجری شمسی به تدریج نگاشته شده و بعضی از آنها در مجله‌های مختلف چاپ گشته و در این اواخر با یک بررسی کوتاه و زودگذر به صورت کتاب حاضر درآمده است.

نوشته کنونی دارای پنج بخش است و هر بخشی شامل چند مقاله که بدین گونه مرتب شده است:
 بخش اول: داستان‌ها.
 بخش دوم: گشت و گذار.
 بخش سوم: مقالات ادبی.
 بخش چهارم: یاد از گذشتگان.
 بخش پنجم: مقالات اجتماعی و انتقادی.
 ضمناً یادآور می‌شوم که همه مقالات به طور کلی نشأت گرفته از منابع جوشان و خروشان دین و مذهب‌اند.
 استقرار هر مقاله در بخشی از بخش‌های نامبرده با نظر و هدف نویسنده انجام پذیرفته و امکان دارد با در نظر گرفتن جنبه دیگری از مقاله، بتوان آن را در بخش دیگری جایگزین نمود.
 تعدادی از داستان‌ها را که در بخش اول قرار دارند، از منابع عربی اقتباس و ترجمه نموده و به اقتضای حال و موقعیت قسمت‌هایی از آنها را پرورانیده‌ام تا به درک کامل مطلب، کمکی شده باشد.
 هر مقاله‌ای که در مجله‌ای چاپ شده، با شماره‌ای که در جنب آن و پانویست گذارده شده، تاریخ و شناسنامه آن آمده است.
 در پایان مقالاتی که ترجمه شده و به صورت داستان درآمده، شماره‌ای است که با همان شماره، مأخذ مقاله در پانویست قید گردیده ولی مقالاتی که از خود نویسنده است، شماره راهنمای مأخذ ندارد.
 چنانچه در مقاله‌ای آیه یا حدیثی و یا مطلبی اقتباسی آمده باشد، با ذکر شماره، مکان و مدرک آن در پانویست بیان شده است.
 اگر راجع به مقالات، توضیحی ضروری باشد، با شماره‌ای که کنار عنوان آن مقاله و پانویست قرار گرفته، توضیح لازم داده شده است.
 پایان سخن این که منابع و فهرست هر بخشی در آخر کتاب یاد شده است.
 امیدوارم مقالات گوناگون کتاب، برای خوانندگان ارجمند جالب و